

FORSONINGENS SYMBOLER: DEL I

Bakgrunnsstoff *1 Mos 3,21; 4,3–5; 3 Mos 17,11; Rom 3,23; Ef 2,11–13; 1 Pet 1,18.19.*

Minnevers “Dere vet at det ikke var med forgjengelige ting som sølv eller gull dere ble kjøpt fri fra det tomme livet dere overtok fra fedrene. Det var med Kristi dyrebare blod, blodet av et lam uten feil og lyte“ (*1 Pet 1,18.19*).

Hovedtanke Å vise hvordan Det gamle testamentets offersystem pekte fram mot Kristi offer.

Ukeoversikt Bibelens offersystem ble opprettet for å vise hvordan Gud skulle løse syndens problem. Sentralt i offertjenesten sto offerdyrets blod. Dyrets liv ble utøst så angrende synderes liv kunne bli spart. Dyret var et symbol på Jesus, som skulle gi sitt liv for vårt.

Når syndere angret og kom til Herren med sitt offer, erkjente de at de var syndere og fortjente døden. Men de viste også tro på at Herren ville gi dem liv ved å ta offerdyrets liv i deres sted. Det er en forutsetning at vi tar ansvar for vår synd (dette kalles gjerne anger og bekjennelse). Det er bare de som i lys av korset

innser at de er syndere som trenger tilgivelse og ydmykt oppdager at Kristus er det Guds lam som bærer deres synd, som vil oppleve renselsen.

SØNDAG

Soning og dyreofringer

Hvor langt tilbake kan vi spore dyreofringenes opprinnelse i Bibelen? Se I Mos 3,21; 4,3–5.

I Bibelen var offerdyret så nært forbundet med den angrende synderen som kom med det at dyrets liv sto for menneskets liv, og dyrets blod ble et soningsmiddel (*3 Mos 17,11*).

Les 3. Mosebok 17,11. Hvilket viktig budskap har denne teksten til oss?

Det bibelske offersystemet inneholder mye symbolikk. For det første: Fordi dyrets død representerte menneskets død, var offerhandlingen en frelseshandling, et uttrykk for Guds kjærlighet og nåde. Han var villig til å godta at en annen skapning døde for å bevare menneskeliv og opprettholde forbindelsen med dem. For det andre: Ifølge Bibelen kunne dyrets liv egentlig ikke sone for synderens liv, og derfor hadde offerdyrets død bare symbolsk betydning. Det viste til noe større enn seg selv, til kvinnens avkom, Jesus, som skulle gi sitt liv som løsepenge for mange (*Mark 10,45*). For det tredje: Drapet av offerdyret viste også hvor alvorlig synden er og hvor dyrekjøpt tilgivelsen er. Det må ha vært grusomt for Adam og Eva å drepe dyr, og det var det nok også for de fleste israelitter. Men det hjalp dem å forstå at synd ikke kan atskilles fra død og at tilgivelse ikke er det samme som å overse synden. Den prisen Gud vil betale for vår gjenløsning er “Kristi dyrebare blod, blodet av et lam uten feil og lyte” (*1 Pet 1,19*).

Da synden kom inn i verden, innstiftet Gud et offersystem med disse symbolske og pedagogiske oppgavene. Det først offe-

ret Adam og Eva bar fram, var et vidunderlig uttrykk for det håp de hadde om en kommende frelser, et håp midt i smerte, skyld og død.

Til ettertanke **Hvor høytidelig tar du syndens problem? Svaret gir seg av ditt svar på det neste spørsmålet: Hvor mye lidelse tåler du for å seire over den? Se I Pet 4,1**

MANDAG

Synd og urenhet

3. Mosebok tar opp syndens og urenhetens problem i detalj, men den legger særlig vekt på emnet renhet/urenhet eller besmittelse/renselse. Urenhet er en like stor belastning på paktsforholdet som moralsk synd. Reglene om urenhet har til formål å motivere israelittene til ikke å ha noe å gjøre med ting som kunne besmitte dem. Renselseslovene viste dem hvordan de igjen kunne stå rene fremfor Gud.

Det finnes mange kilder til urenhet, og noen av dem er ikke til å unngå, for eksempel den besmittelsen en kvinne pådrar seg når hun føder (*3 Mos 12*). I dette tilfellet skyldes besmittelsen det bloduttredelsen som ledsager fødselen (*3 Mos 12,4.5, 7; se også 3 Mos 15,19–30 der en annen form for urenhet er beskrevet*). En mann som hadde en blødning, ble også regnet som uren (*3 Mos 15,1–15; se også vers 16–18*).

I disse tilfellene var den enkelte en bærer og kilde til besmittelse og fikk derfor ikke lov til å ha kontakt med andre eller med noe hellig. Vektleggingen av vasking og karantene leder tanken hen på hygieniske hensyn, men det lå også teologiske hensyn bak. Den urene fikk ikke ha kontakt med andre og var utestengt fra helligdommen. “Urenhet” blir derfor en metafor for et menneskes atskillelse fra Gud og andre. Faktisk er urenhet oftest knyttet til døden. Det var forbundet med lik (*4 Mos 6,6.7, 11*), sykdom (*3 Mos 13.14*), blødninger (en måte å la livet flyte vekk på) og sædtømming, som er livets “sæd”. Den spedalske var helt uren og ble betraktet som død (*4 Mos 12,9–12*).

De urene tilhørte dødsriket og kunne bare komme bort fra det gjennom et rensesritual. Ellers ville de for alltid være atskilt fra Gud og resten av Guds folk (3 Mos 15,31). Ifølge det bibelske urenhetsbegrepet er mennesket nesten naturlig urent og tilhører et miljø som er grunnleggende urent. Det må renses for å kunne komme fram for Gud. Denne renselsen var først og fremst mulig gjennom offerdyrets blod (3 Mos 12,8).

Les Efeserne 2,11–13. Urenhetsspråket er ikke i bruk her, men hvordan er begrepet, slik det er forklart ovenfor, til stede i disse versene? Hva slags "urenhets" står vi overfor i dag? Hvordan kan vi bli rensset fra den?

TIRSDAG

Ofringene

Les 3. Mosebok 4,3.13.22.27. Hva lærer disse versene oss om synd og om hvem som trenger soning for sine synder? Se Rom 3,23; 5,12.

Vi kan lære mye av disse syndofrene.

For det første: Den enkeltes økonomiske situasjon avgjorde hva slags dyr som skulle bæres fram som syndoffer (3 Mos 5,7–12), noe som viser at Herren hadde forståelse for folks økonomiske situasjon. Vi må ikke overse dette: Frelsen i Kristus er for alle mennesker, uansett verdslig status.

For det andre: Offeret skulle være uskadet, sunt og uten fysiske skavanker (3 Mos 4,3). Synderen var mangelfull og hadde moralske feil, men offerdyret, som representerte Guds Lam, var feilfritt.

Les I Peter 1,18.19. Hvilken viktig side ved Jesus ble bebudet gjennom disse lyteløse ofrene, noe som er så viktig for oss og frelsesplanen? Rom 5,19.2 Kor 5,21; Hebr 4,15.

Vi må ikke glemme at syndofferet gjør soning for både overlagte og uoverlagte synder (3 Mos 5,1–5) og rituell urenhet (3 Mos 12,6.7). Hvilken moralsk lærdom inneholder dette for oss? Jo, at det ikke fantes noen synd Gud ikke kunne tilgi hvis synderen angret den. Moralsk og rituell urenhet ble symbolsk fjernet fra angrende syndere gjennom offerblodet. Men egentlig var det bare Kristi blod som kunne rense fra synd. Den store nyheten som disse ofringene inneholder for oss, er at vi gjennom Jesus kan bli helbredet og få tilgivelse for renselse.

Til ettertanke Noen ganger kan man lett komme til å tvile på sin egen frelse. Kanskje er det noen ganger av det gode at vi stiller spørsmålsteget ved vårt gudsforhold. For det kommer til å være dem som trodde at de var frelst, men som ikke blir det (Matt 7,22.23). Hvordan kan du få den vissheten du trenger uten at det er formastelig?

ONSDAG

Synd/urenhet tas bort

Hva var prestens og den enkeltes oppgave i de ofringene som er omtalt i disse versene? 3 Mos 4,5-7; 28-31.

Mange ritualer er av betydning når vi skal forstå ofringene. Når en angrende synder førte offerdyret til helligdommen, la vedkommende en hånd på dyrets hode og lente seg mot det. I de daglige ofringene ble håndspåleggelsen forbundet med ordene

“bli vel mottatt og være til soning for ham” (3 Mos 1,4) som betegnet at synderen var ett med offeret. I det øyeblikket sto offeret i hans sted fremfor Gud og bar den enkeltes synd.

Offeret ble vanligvis drept av den enkelte selv, selv om det fantes unntak (3 Mos 1,14.15; 5,8). Denne offerhandlingen antar spesiell mening når den ses i sammenheng med den angrende synderens skyld og fremmedgjørelse. Pakten var brutt, og derfor var synderen på vei mot døden, men Gud lot denne døden bli virkelighet i offerdyret i stedet for i den angrende synderen, som dermed ble spart. Synd og straff kan ikke skilles ad. Overførsel av den ene innebærer overførsel av den andre. Dette fant sin oppfyllelse i Kristi død på korset, der vår synd ble overført til ham og der han døde den døden som skulle vært vår.

I tillegg til håndspåleggelse og dyrets død skulle et annet ritual føre blodet inn i helligdommen så synden kunne føres dit. I visse tilfeller ble blodet stenket inne i tabernaklet (3 Mos 4,6), og andre ganger ble det strøket på offeralteret (vers 30). Det var presten som slik førte synden inn i helligdommen. Da måtte han spise kjøttet av syndofferet og slik bære folkets synd i egen person (3 Mos 10,17). Slik tok Gud på seg ansvaret for angrende synderes synd. Dette pekte fram mot Kristi øversteprestelige tjeneste på våre vegne.

Til ettertanke Tenk over betydningen av disse ofringene og hva de pekte fram mot: **At Kristus skulle dø for vår synd. Hva burde erkjennelsen av hans død få å si for vår livsførsel? Og hvordan påvirker det din egen livsførsel?**

TORSDAG

Andre ofringer

Hva var betydningen av brennofferet? 3 Mos 1,3–9; 22,17–22.

I 3. Mosebok er brennofferet et sonoffer, men andre funksjoner er viktigere. Fordi offeret ble brent helt opp på alteret og gjaldt den som ofret det, symboliserte det full helligelse til Herren. Det

ble også gitt som et votivoffer eller frivillig offer (3 Mos 22,17–22). Votivofferet ble brakt etter at en ed var holdt og uttrykte ens takknemlighet mot Herren. Det frivillige offeret var et uttrykk for personlig hengivenhet, takk og glede.

Hva var freds-/måltidsofferets funksjon? 3 Mos 7,12.16.

Fredsofferet kunne være et takkeoffer, et votivoffer og et frivillig offer (3 Mos 7,12.15.16). Dette tyder på at ofringen var en gledelig begivenhet (1 Sam 11,14.15; 1 Kong 8,62.63). Det at Herren ga offerkjøttet tilbake til den som hadde brakt det så han kunne spise det sammen med slekt og venner i Guds nærvær (5 Mos 12,17.18) tyder på at offeret styrket paktsforholdet gjennom fellesskapet med Gud og andre israelitter (5 Mos 27,7.1 Kong 8,63).

Hva var grødeofferets betydning? 3 Mos 2,1–10.

Grødeofferet besto av markens grøde og var en erkjennelse av at Gud hadde sørget for sitt folk. Alt tilhører Herren, men han ba om at folket skulle komme til ham med en liten del av det som et uttrykk for takknemlighet (5 Mos 26,9.10). Det ble ledsaget av “paktens salt” (3 Mos 2,13). I Midtøsten ble salt brukt som konserveringsmiddel og var derfor et passende symbol på paktens bindende natur (2 Krøn. 13,5). Offeret var et uttrykk for at den enkelte var villig til å ta vare på paktsforholdet til Herren.

Til ettertanke I Det gamle testamentet er det så mange ofringer som utfyller hverandre, mens vi i Det nye testamentet bare støter på ett offer. Hva skal det lære oss om Kristi offers natur og virkning?

FREDAG

Videre studium

“Hele offertjenesten var besluttet av Kristus og overgitt til Adam som symbol på den kommende frelser som skulle bære verdens synder og dø for dens gjenløsning. Gjennom Moses ga Kristus bestemte anvisninger til isrealittene med hensyn til ofringene. ... Bare rene og lytefrie dyr, — de som best kunne symbolisere Kristus, kunne mottas som ofre til Gud.” *Guds sønner og døtre*, 6. august.

“Mange har sett med forundring på at den gamle pakt krevde så mange ofringer, at så mange dyr ble ført blødende til alteret. Men den store sannheten som skulle fremholdes for menneskene og innprentes på deres hjerter, var dette at ‘uten at blod blir utøst, er det ingen som får tilgivelse’ (*Hebr 9,22*). Alle blødende lam var et symbol på “Guds lam, som bærer bort verdens synd!” (*Joh 1,29*). Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, bind 7, side 932.

“Siden kunngjøringen lød til slangen i Eden: ‘Jeg vil sette fiendskap mellom deg og kvinnen, mellom ditt avkom og hennes ætt,’ hadde Satan visst at han ikke hadde absolutt herredømme over verden.... Med intens interesse ga han akt på de ofringene Adam og hans sønner brakte. I disse seremoniene så han et symbol på fellesskap mellom himmel og jord, og han satte seg fore å ødelegge det. Han fremstilte Gud i et falskt lys og mistolket de forordninger som pekte til Frelseren. Menneskene ble ledet til å frykte Gud fordi de trodde at han fant glede i at de ble tilintetgjort. De ofringer som skulle ha åpenbart hans kjærlighet, ble i stedet brakt for å stille hans vrede.“ – *Alfa og Omega*, bind 4, side 88-89 (DA:115)

Spørsmål til drøftelse

1. I sitatet ovenfor sier Ellen G. White at Satan forvrengte ofringenes betydning. Hvordan kan vi komme til å fordreie betydningen av Kristi offer? Hvilke fortolkninger av korset forvrenger dets mening?
2. Vi har ikke noen daglig fysisk påminning om det synden har kostet, slik isrealittene i ørkenen hadde. Så hvordan kan vi alle

klare å alltid ha Jesu ufattelige død for øye så vi ikke glemmer hva han har gjort for at vi skal ha håp om evig liv?

3. Forklar hvordan du rent praktisk kan hellige alt du har til Herren. Hva vil det si å gjøre det, og hvordan kan du gjøre det?

Sammendrag Etter syndefallet innførte Gud offersystemet så folk skulle bli minnet om tilgivelsens pris og hans Sønnns kommende offer. Forskjellige ofringer skulle sone for spesielle synder, rense fra urenheter og gi uttrykk for angrende synderes dypeste ydmykhet og tilbedelse.